

సి.వి.యస్. ప్రొడక్షన్స్

ధర్మమా? ధైర్వమా?

పాత్రధారి: ని.యస్.రావు B.A. (L.H.) పాత్ర: సి.వి.యస్.రాజు

∴ తా రా గణం ∴

నటరత్న పద్మశ్రీ

యన్. టి. రామారావు

నత్యనారాయణ, పద్మనాభం, చంద్రమోహన్, జగ్గారావు,
ముక్కామల, మల్లాది, రామచంద్రరావు, డా॥ రమేష్,
జి. యన్. స్వామి, పొట్టి ప్రసాద్, యన్. వి. జగ్గారావు,
మోహన్దాసు, అప్పారావు, వనంత్.

జవనున, వెన్నీరాడై నిర్మల

జి. నాగరత్నం విజయభాను, శ్రీవాణి, లక్ష్మీకాంతమ్మ
వరలక్ష్మి, చంద్రకళ, బృందావనం చౌదరి, రమోలా,
మాష్టర్ సురేంద్ర, బేబి రమ అండ్ మాష్టర్ రాము

గెస్ట్ ఆర్టిస్టులు :

అల్లు రామలింగయ్య, సాక్షి రంగారావు

ప్లేబాక్ ఆర్టిస్టులు :

సుశీల, ఎల్. ఆర్. ఈశ్వరి, రామకృష్ణ, బాలసుబ్రహ్మణ్యం,
పట్టాభి, విల్సన్, జ్యోతిబన్నా, విజయలక్ష్మి ఖన్నారావు,
రమోలా, కౌసల్య.

నిర్మాత :

దర్శకత్వం :

డి.వి.యస్ రాజు ని.యస్. రావు (B. A. Litt)

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ :

ఆంధ్ర : విజయ పిక్చర్స్

నైజాం : ఉషా ఫిలింస్

సీదెడ్ : జయలక్ష్మి పిక్చర్స్

మైసూరు : గోకుల్ పిక్చర్స్

నార్ ఇండియా : శ్రీ పద్మా ఎంటర్ప్రైజెస్

ద న మా ? దై వ మా ?

— క థా నం గ్ర హం —

మనిషి మనుగడకు కర్త, కర్మ, క్రియ- దైవం- అని నమ్మకంగల ప్రి డడు రామచంద్రరావు! నీతి, నిజాయితీ, మంచి తనము మూర్తీభవించిన ఒక నిండైన వ్యక్తి!

అతని భార్య జానకి! ఓర్పు, నేర్పు, దైవభక్తిగల ఒక వుత్తమ యిల్లాలు, వీళ్ళకు ముగ్గురు పిల్లలు.

వీళ్ళతోబాటు రామచంద్రరావుకు తమ్ముడు, చెల్లెలు కూడా వున్నారు.

తమ్ముడు మోహన్ కాలేజీలో చదువుతున్నాడు. చెల్లెలు శాంత డాన్సు స్కూల్లో నాట్యం నేర్చుకుంటోంది.

ఇంత సంసారాన్ని రామచంద్రరావు తన ఒక్కడి సంపాదనతో పోషించాలి.

కాని, పేదవాళ్ళకు సాయపడితే దైవం, తనకు రెండింటలు సాయపడతాడని నమ్మకంగల రామచంద్రరావు- అభిమానం, ఆశీస్సులే తప్ప సంపాదించలేకపోతాడు.

సంసారం కుచేలుడి నంసారంగా మారుతుంది. రోజు రోజుకు క్రుంగిపోతూవుంటాడు.

కాని, పేదరికంలోకూడా తృప్తిగా బ్రతకొచ్చి ఓదార్చుతుంది జానకి.

పరిస్థితులు మలుపులు తిరగడం మొదలు పెట్టాయి.

కట్టుకున్న భార్యకు, కన్నవాళ్ళకు కడుపునిండా తిండికే సంపాదించలేని రామచంద్రరావు, చెల్లెలు పెండ్లికి కన్నుమిచ్చుకోలేక, అయిన సంబంధంకూడా చెడిపోయి కుమిలిపోతాడు.

దానికితోడు తన ముద్దులబిడ్డయైన 'రాము' కు జబ్బు చేస్తుంది.

పాలుకొనడానికే పైసాలేని రామచంద్రరావు, మందులు కొనలేక, బిడ్డను బ్రతికించమని దైవాన్ని బ్రతిమాలి, భంగ పడతాడు. అదీ చాలదన్నట్టు అన్నయ్య సంసారానికి, సాయ పడదామని ప్రయత్నించిన చెల్లి ఒక దుర్మార్గుడి రాక్షస రతికి ఆహుతి ఔతుంది.

అన్నింటికి కర్త దైవమే అనుకున్న రామచంద్రరావు తనకు జరిగిన అయ్యాయలకు తప్పక దైవమీద తిరగ బడతాడు.

చావు పుట్టుకలు దైవం చేతిలో వుండవచ్చునేమోగాని బ్రతుకుతెరువు మాత్రం మనిషి చేతిలోనే వుందని, మనిషికి కావలసింది ధనమే కాని, దైవం కాదని ఋజువు చేస్తానని దైవమీద సవాలు చేస్తాడు.

సవాలు చేసినట్టే రెండు చేతులతో సంపాదిస్తాడు. లక్షాధికారి ఔతాడు.

'Time is money' అని, నిలబడి నీళ్ళు త్రాగడానికి కూడా Time లేకుండా డబ్బు సంపాదించే యంత్రంగా మారిన భర్తకు ధనం దుఃఖాన్ని తెస్తుందని మండలిస్తూ వుంటుంది భార్య జానకి.

కాని రామచంద్రరావు తెక్కచేయడు. జానకి మందలించినట్టే ధనం రామచంద్రరావు జీవితంలో మరో మలుపు తెస్తుంది.

డబ్బుగలవాళ్ళను పెండ్లాడి, విడాకులు, భరణాలు తీసుకోడమే వ్యాపారంగా గల మేడం వైజయంతి ఒక విడాకుల కేసులో రామచంద్రరావుకు పరిచయ మౌతుంది.

అమెకు తోడు అమె మేనేజరు భూపతి- రామచంద్ర రావు తమ్ముడు మోహన్ని వలలో వేసుకుని, వ్యాపారంలోకి దించి, త్రాగుబోతుని చేసి అన్ననుండి విడదీస్తాడు.

మోహన్ ప్రేమించిన పంచనాదం కుమార్తె రాధను తనదాన్ని చేసుకోవడానికి విషవలయం పన్నుతాడు.

రామచంద్రరావును పెండ్లాడాలనుకున్న వైజయంతి అమాయకురాలైన జానకిమనసు విడిచి భర్త కు దూరంచేస్తుంది.

పేదవాడిగా కొందర్ని పోగొట్టుకున్న రామచంద్రరావు డబ్బుగలవాడిగా మిగిలిన అందరికి దూరమౌతాడు.

ఒకప్పుడు పరుగెత్తి పాలుత్రాగడంకంటే నిలబడి నీళ్ళు త్రాగడం మేలు అనుకున్న రామచంద్రరావు-పరుగెత్తి పాలు, పాయసాలు తాగాడు

చివరికి ఏదారి సరియైనదనుకున్నాడు? తనకు దూరమైన తమ్ముడు మోహన్, మోహన్ ప్రేమించిన రాధ, ఏమయ్యారు?

అనుక్షణం భర్త క్షేమాన్ని కోరుకునే భార్య జానకి ఏమయ్యింది?

డబ్బుతోపాటు తన జీవితంలో ప్రవేశించిన వైజయంతి, భూపతులు ఏమయ్యారు?

దైవామీద తిరగబడి ధనం సంపాదించిన రామచంద్రరావు చివరకు ఏది కావాలనుకున్నాడు?

ధనమా? దైవమా?

మోహన్ తన తండ్రి క్షేమాడండి

పాటలు

శ్లోకం 1

పాడినవారు :

సుశీల, రామకృష్ణ, జ్యోతిఖన్నా

జానకి : శ్రీ రాఘవం

దశరథాత్మజ మప్రమేయం

రామచంద్రరావు : సీతావతిం

రామచంద్రరావు అండ్ రవి : రఘుకులాన్వయ రత్నదీపం

గోపి రమణ : ఆజానుబాహుం

గోపి, రమ, మోహన్ : అరవింద దళాయ తాక్షం

శాంత : రామం నిశాచర వినాశకరం

నమామి! నమామి!

పాట 1

పాడినవారు :

సుశీల, రామకృష్ణ, జ్యోతిఖన్నా

రామచంద్రరావు : రామా! శ్రీరామా!

జయజయరామా: రఘురామా!

జానకి : నమామి రామప్రభో

హే ప్రభో !!

అందరు : రామా! శ్రీరామా!

జయజయరామా రఘురామా !!

రవి : తల్లిని నీవే తండ్రిని నీవే

శాంత : ఎన్నడు తరగని పెన్నిధి నీవే

జానకి : చలగ చూసే స్వామిని నీవే

రామ : ఏలుకో - జగదీశ! ఏలుకో!

జయజయ || రామా! శ్రీరామా!!!

రామ : వేడుకలోన - వేదినలోన

విడువము దేవా - నీ శరణేవా!

జానకి : చీకటిలోన - చూ కనుపెలుగె

రామ : ఆదుకో! నా స్వామి ఆదుకో!

జయజయ

|| రామా! శ్రీరామా!!!

విల్సన్, పట్టాభి, రమోలా, కొనల్య మొ॥ వారు

మోహన్ : కుడిపడమలే పొరబాటు లేదోయ్
ఓడిపోలేదోయ్

రాధ : రాదే చెలీ : నమ్మరాదే చెలీ !
మగవారి నిలా నమ్మరాదే చెలీ !

2వ అబ్బాయి : అడవారి మాటలకు అర్థాలే
వేరులే- అర్థాలే వేరులే॥

2వ అమ్మాయి : ఎంత నేర్చినా-ఎంత చూసినా
ఎంతవారలైనా-కాంత దాసులే !

3వ అబ్బాయి : కాంతములేక, సౌఖ్యము లేదు
సారనదళ నయనా॥

3వ అమ్మాయి : జై శ్రీమద్రమారమణ గోవిందో హరి॥
సోగాడె అమ్మో చిన్ని నాయనా !
ఒక్క పిట్టనె న కొట్టలేదు సోగాడు॥

4వ అబ్బాయి : హయ్యా !
చేతికి చిక్కావె పిట్టా : నిన్ను
సచ్చినా నేనొడిలిపెట్టా॥

4వ అమ్మాయి : గోదారి బ్రిడుంది
బ్రిడ్జిమీద త్రైనుంది
త్రైనులోన పిట్టుంది
పిట్ట త్రైనులో ఏముంది॥

5వ అబ్బాయి : అడగాలని వుంది : అదే
అడగాలని వుంది

తమ్ముడమ్మ : అడిగిందానికి బదులిస్తే-నే
వడిగిందానికి బదులిస్తే

అబ్బాయి : ఇ సే
 తమ్ముడమ్మ : అందుకు బహుమానం ఒకటుంది॥
 అబ్బాయిలు : పిల్లోయ్ జాగ్రత్త॥
 అమ్మాయిలు : పిల్లోయ్ పిల్లాడోయ్ జాగ్రత్త॥
 అబ్బాయిలు : ఏయ్ పిల్లోయ్ ఒళ్ళు పొగరే
 అమ్మాయిలు : ఏయ్ పిల్లాడోయ్ ఒళ్ళు కాస్త
 జాగ్రత్త
 అబ్బాయిలు : పిల్లోయ్ జాగ్రత్త
 అమ్మాయిలు : పిల్లాడోయ్ జాగ్రత్త॥

పాట 3

పాడినవారు
 సుశీల

జానకి : నీ పురి చలగా
 స్వామీ నిదురవో
 దేవుని నీడలో
 వేదన మరచిపో

 ఏ సిరులెందుకు
 ఏ నిధు లెందుకు
 ఏ సౌఖ్యము లెందుకు
 ఆత్మకాంతి లేనిదే
 మనిషి బ్రతుకు నరకమౌను
 మనసు తనది కానిదే

॥నీ మది॥

చీకటి ముసిరినా
 వేకువ అగునా
 ఏ విధి మారినా
 దెవం మారునా
 కరిమిలోన లేమిలోన
 పరమాత్ముని తలచుకో

॥నీ మది॥

కథక్|| రారా-నవ మోహనా !

ఇటు రారా నవమోహనా !

నిముషము యుగముగ నీతై వేచితిని

రారా-నవమోహనా

ఫోక్|| ఓ....సిన్నోదా! నా... సిన్నోదా

గున్నమావి తోటకాడ

గుండుమరె పొదల నీడ

రావేరా-నావోదా!

చెంగావి చీర కట్టి

చేమంతి పూలు చుట్టి

చిలకలె వేచానురా

జాము రేతిరి గడిచింది

జాబిలి పొడిచింది

నేనేమి చేసేదిరా-నా సామీ

బాంగ్రా|| ఎక్కడుంటివిర-చక్కనై నదొర

ఎక్కడుంటివిర-చక్కనై నదొర

జొన్నరొద్దులు వెన్నముద్దులు

కన్నె పలపుతో కలిపి తెస్తారా

ఓ మావా! నువు రావా

జావళి|| మురళీ మోహన రావేలరా

విరిసే వెన్నెల తరగలపెన

మురళీమోహన రావేలరా

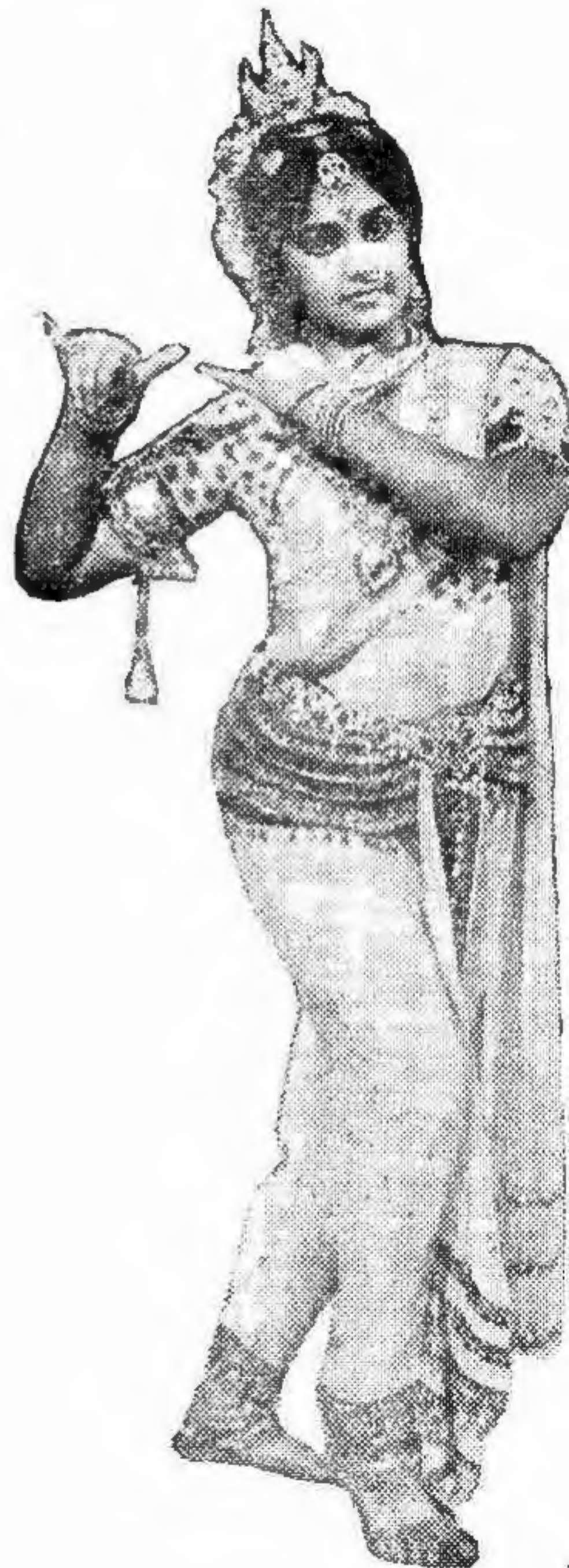
విరుల సరులు బరువాయెరా

చెరగు నిలువ లేదాయెరా

మారుడే కూరుడె

సుమ శరాశినాటి విరాళి రేపి

వేడించి సాధించె నెరా||

పాడినవారు :

సుశీల, రామకృష్ణ, జ్యోతిఖన్నా

రవి : కన్నుమూసిన కన్నుతెరిచిన

నిన్న మరువము రావయ్య

కలతకడు తలదండ్రుల

కన్నీరు తుడుపగ రావయ్యా

రామ : దీనబంధూ వింటివా-పసి

వాని గుండెల పలుపును

తాను విలవిలలాడినా-తన

తలదండ్రుల తలచెను-విను

తనివీరగ కొలిచెను

జానకి | మేలుకో యికనైనా
రామ |

స్వామీ-మేలుకో

అడుక్ మా చిటితండ్రుని-

అడుక్ దేవా॥

రవి : రా ...మా ... శ్రీ ... రా ... మా

జయ ... జయ ... రామా ...

రఘురామా॥

పాడినవారు :

రామకృష్ణ, కోరస్.

చెల్లెమ్మా వెళ్ళిపోయావా

అన్నను - వదినమ్మను వీడిపోయావా

అందాల బొమ్మ - పోయిరావమ్మా

నీ నోము ఫలియించగా

అన్నను వదినను ఎన్నడు మరువక

అపుడపుడు రావమ్మా

నీ పెళ్ళి జరిపించు గతియేది లేక
తనలోన కుమితే అన్నను చూడలేక
పం కిని వూరేగు వయసున
పొడైపై పోతున్నావా
ఏ చేతులు నిన్ను ఉయ్యాల లూపెనో
ఆ చేతులే ఈ చితి అంటించెనయ్యో
నమ్మి కాలించిన దేవుడే నీ
అన్న గుండెలు చీల్చెనమ్మా॥

పాట 7

పాడినవారు:

సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

మోహన్ ఏమిటో - ఇది

రాధ : ఏమిటో

మోహన్: ఎందుకో ఇది

రాధ : ఎందుకో

మోహన్: గుడుగుడు గుంచెం

రాధ : గుండే వాగం

మోహన్: ఇది తొలి పలుకు వేసిన తాళం:

మోహన్: నీ కళ్ళూ చూశాను

నా లోకం మరిచాను

నీ పెదవులే చూశాను

జిన్నూ మిగత మరదాను

ఎందుకో॥

రాధ : నీ రూపం చూశాను

ఈ లోకం మరిచాను

నా పేరే అడుగుతుంటే

నీ పేరే తెలిపాను ఎందుకో॥

నిదురలో పిలిచాను
ముద్దులతో కలిచాను

రాధ : నీ కౌగిట కరిగిపోయి
నిన్నూ నన్నూ మరిచాను॥

పాట 8

పాడినవారు :

ఎల్. ఆర్. ఈశ్వరి & కోరస్

వైజయంతి: హాపీ న్యూ యియర్
హాపీ న్యూ యియర్

హేయ్ గతం
నేడియ్ ఖతం

పాతకట పాతదొట్టు
తీసేయ్ - తీసేయ్
కాతరంగు కాత పొంగు
చూసేయ్ - చూసేయ్॥

గతమో తెగిన గాలిపడగ
రానున్న కాలం నీటి బుడగ
అనుభవించు నేటి రోజు
ప్రకరకాల వింత మోజు
లాయిలల్ల - లాయిలల్ల॥

గిరిగీసుకొనివుంటే ఏమివుందోయ్
తెరచాటి వస్తేనే తీపి వుందోయ్
హద్దునదు చూడవద్దు
నీతి రీతి తలచవద్దు
లాయిలల్ల - లాయిలల్ల॥

పాట 9

పాడినవారు :

సుశీల

జానకి : నీ మది చలగా
 స్వామీ నిదురపో
 దేవుని నీడలో
 వేదన మరచిపో
 ఏ సిరులెందుకు
 ఏ నిధులెందుకు
 ఏ సౌఖ్యము లెందుకు
 ఆత్మకాంతి లేనిదే
 మనిషి బ్రతుకు నరకమాను
 మనసు తనది కానిదే

జానకి సహనము
 రాముని సుగుణము
 ఏ యుగమైనను
 ఇలకే ఆదర్శము
 వారి దారిలోన నడచు
 వారిజన్మ ధన్యము

పాట 10

పాడినవారు :

రామకృష్ణ, సుశీల, కోరన్

రామచంద్రరావు : నాడు నీవు వె దేహిని
 విడనాడి నిలువగలిగావు
 ఎందుకో తెలుసా
 నువ్వు దేవుడవు రామా దేవుడవు
 నేడు నేను నా దేవిని
 విడనాసి బ్రతుకగా లేను

ఎందుకు వంటావా

నేను మనిషిని రామా మనిషిని॥

నా యింటి దీపమును నిలుపవా

నా కంటి వెలుగు కాపాడవా

ఎక్కడున్నావయ్యా :

అరి వె కుంత నగరి నున్నావో

ఇరి త్రద్రాదిని కొలువున్నావో

మరి యోగనిద్రలో ఉన్నావో

కలియుగ మింతే అనుకున్నావో

మవ్వేమనుకున్నా నరే రామా॥

వరదుడవె తే పురికి రా

దేవుడవె తే దిగిరా

గుండె వుంటే కదిలిరా

బండబారితే కరిగిరా

కదిలిరా- కదిలిరా- కదిలిరా॥

మోహన్, రాధ : రామా : శ్రీ రామా :

జయజయ రామా రఘురామా॥

జానకి : రా....రా....రామా :

శ్రీ....రామా జయజయ

రామా....రఘురామా॥

రామచంద్రరావు అండ్ జానకి : నమామి రామప్రభో :

హే ప్రభో - జానకి

రామా శ్రీరామా జయజయ

రామా రఘురామా

అందరు : రామా శ్రీరామా

జయజయ రామా

రఘురామా॥

సాంకేతిక నిపుణులు

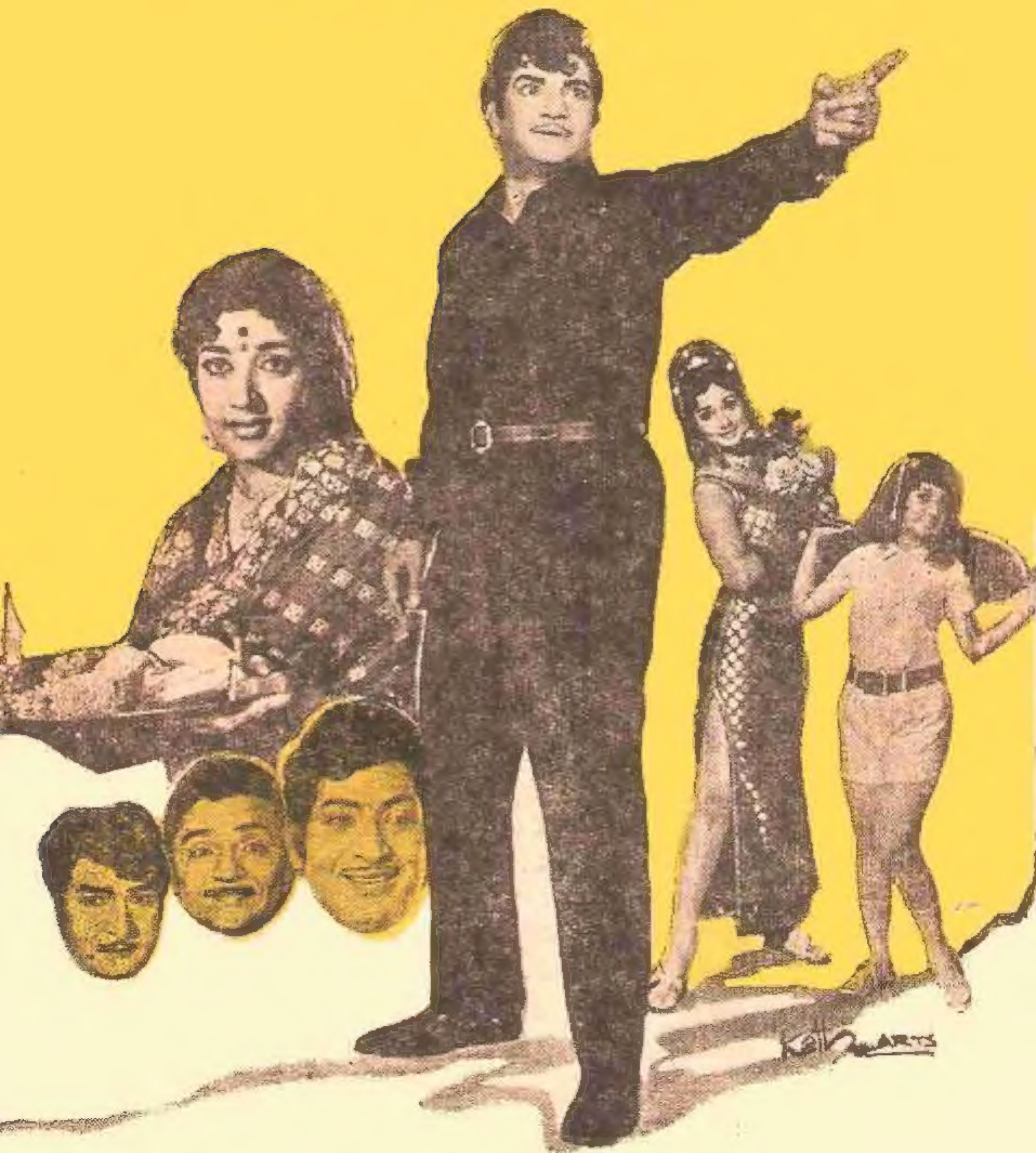
మాటలు	: మోదుకూరి జాన్సన్, సముద్రాల జూ॥
పాటలు	: డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి
సంగీతం	: కీర్తిశేషులు టి. వి. రాజు
సహకార సంగీతం	: కృష్ణయ్యర్, ఫిలిప్స్
డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫోటోగ్రఫీ	: జి. కె. రాము
ఎడిటింగ్	: టి. గోపాలరావు
అసోసియేట్ ఎడిటర్	: కె. బాబూరావు
కళ	: కళాధర్
నృత్యం	: చిన్ని-సంపత్
మేకప్	: వీతాంబరం, నాగేశ్వరావు, భక్తవత్సలం, సుందరం, సెల్వరాజు, మాణిక్యం, కృష్ణ
దుస్తులు	: మోకా రామారావు, రామకృష్ణ, సత్యం
నంటు	: సాంబశివరావు అండ్ పార్టీ
సాంగ్స్ రికార్డింగ్	: స్వామినాథన్, (విజయా గార్డెన్స్) కోటేశ్వరరావు (జెమిని స్టూడియో)
రీ-రికార్డింగ్	: స్వామినాథన్ (విజయా గార్డెన్స్)
డైలాగ్స్ రికార్డింగ్	: వి. బి. సి. మీనన్
ప్రొసెసింగ్	: పి. వెంకట్రామన్ (విజయ లేబరేటరీ)
సెట్టింగ్స్	: నీలకంఠం
పెయింటింగు	: ఆర్. జయరామరెడ్డి
స్టూడియో	: వాహిని, ఎ. వి. యం.
స్టైల్స్	: చిట్టిబాబు
వర్క్ షిప్	: స్టూడియో కేతా
ప్రెస్ వర్క్ షిప్	: విజయా వర్క్ షిప్ (విజయవాడ)
అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్	: వి. సూర్యనారాయణ
అసోసియేట్ డైరెక్టర్	: గురుదేవ్
ప్రొడక్షన్ కంట్రోలర్	: పి. వి. గోపాలకృష్ణ
ప్రొడక్షన్ ఎగ్జిక్యూటివ్	: పి. వెంకట్రామన్
ఆఫీసు మేనేజరు	: శ్రీనివాసరావు

హి.వి.యస్. ప్రొడక్షన్స్

ధనమా? దైవమా?

పరిమళిత
లి.యస్.రావు (B.A. & LL.B.) హి.వి.యస్.రాజు

K. S. ARTS